

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Br:02-02- 788/594

Podgorica, 11. jul 2017. godine

U skladu sa članom 46 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, direktor Agencije za sprječavanje korupcije, donosi Izvještaj o sprovedenom nadzoru i izvršenoj kontroli finansiranja izborne kampanje političkih subjekata u toku izborne kampanje za izbor odbornika u Skupštini opštine Herceg Novi, održanim 7. maja 2017. godine.

Izvještaj je donijet u zakonskom roku od 60 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

Prilog: Izvještaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbor odbornika u Skupštini opštine Herceg Novi i izvršenoj kontroli finansiranja izborne kampanje političkih subjekata.

Obradio
DD

DIREKTOR
Sreten Radonjić

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

IZVJEŠTAJ

**O SPROVEDENOM NADZORU U TOKU IZBORNE KAMPANJE ZA IZBOR
ODBORNIKA U SKUPŠTINI OPŠTINE HERCEG NOVI I IZVRŠENOJ KONTROLI
FINANSIRANJA IZBORNE KAMPANJE POLITIČKIH SUBJEKATA ZA IZBORE
ODRŽANE U HERCEG NOVOM 7. MAJA 2017. GODINE**

Podgorica, jul 2017. godine

SADRŽAJ

I. UVOD	2
II. AKTIVNOSTI AGENCIJE U SUSRET RASPISIVANJU IZBORA	2
III. FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE POLITIČKIH SUBJEKATA	3
IV. IZBORI ZA ODBORNIKE U SKUPŠTINI OPŠTINE HERCEG NOVI	4
V. UPOTREBA JAVNIH RESURSA U IZBORNOJ KAMPANJI.....	12
5.1 Kontrola poštovanja zabrane vršenja pritiska i zabrane upotrebe javnih resursa i distribucije propagandnog materijala	13
5.2 Kontrola poštovanja zabrana u vezi sa plaćenim reklamiranjem.....	14
5.3 Kontrola poštovanja zabrane u vezi sa mjesečnom potrošnjom i obaveze dostavljanja analitičkih kartica	14
5.4 Transparentnost socijalnih davanja i budžetskih rashoda.....	15
5.5 Kontrola poštovanja zabrane otpisa dugova	16
5.6 Kontrola poštovanja zabrane korišćenja službenih automobila	17
5.7 Kontrola poštovanja zabrane zapošljavanja.....	17
VI. ZAKLJUČAK	19
ANEX 1: Tabelarni prikazi (I-V)	20
ANEX 2.....	22

I. UVOD

Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (u daljem tekstu: Zakon) su propisane obaveze, ograničenja i zabrane za organe vlasti, političke subjekte i Agenciju za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) u toku izborne kampanje, odnosno mjesec nakon održavanja izbora. Tim Zakonom propisano je da Agencija vrši kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, odnosno nadzor nad njegovim sprovođenjem. Cilj Agencije je jačanje integriteta izbornog procesa kroz odgovornu upotrebu javnih resursa i transparentno finansiranje političkih subjekata.

Izbori za odbornike u Skupštini opštine Herceg Novi raspisani su 23. februara,¹ a održani su 7. maja. Opštinska izborna komisija je 15. maja utvrdila konačne rezultate.

U skladu sa članom 46 stav 6 Zakona, odnosno Planom kontrole i nadzora kao i sprovedenim aktivnostima u toku izborne kampanje, Agencija u propisanom roku do 60 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora,² donosi Izvještaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbor odbornika u Skupštini opštine Herceg Novi i izvršenoj kontroli finansiranja izborne kampanje političkih subjekata za izbore održane 7. maja. Izvještaj sadrži i analizu prikupljenih i utrošenih sredstava iz podnijetih Izvještaja političkih subjekata u toku kampanje.

II. AKTIVNOSTI AGENCIJE U SUSRET RASPISIVANJU IZBORA

Od početka rada Agencije sprovode se mjere jačanja kapaciteta i stvaranja uslova za efikasno sprovođenje datih nadležnosti, posebno kada je u pitanju kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.

Agencija je u predviđenom roku, 6. marta, donijela Plan kontrole i nadzora izborne kampanje, koji pored tumačenja odredbi Zakona, sadrži uputstvo za obveznike o ispunjavanju propisanih obaveza i postavljenih zabrana, subjekte i predmet kontrole, kapacitete Agencije koji će vršiti kontrolu na terenu i vršiti nadzor nad sprovođenjem Zakona, kao i aktivnosti koje će sprovođiti Agencija u cilju kontrole finansiranja izborne kampanje, odnosno kontrole sprovođenja Zakona. Agencija je utvrdila i kalendar aktivnosti propisanih Zakonom sa rokovima za njihovo ispunjavanje koji je sastavni dio Plana, a čija se elektronska verzija nalazi na zvaničnoj internet stranici Agencije u posebnoj sekciji koja se odnosi na lokalne izbore održane u Opštini Herceg Novi.

Dodatno, na osnovu primijećenih nedostataka i dostavljenih izvještaja organa vlasti i političkih subjekata, Agencija je sačinila Plan kontrole na terenu, koji je obuhvatio organe vlasti i političke subjekte koji su predmet kontrole na terenu. Tako je izvršena kontrola poštovanja zabrana, ograničenja i obaveza propisanih Zakonom u opštini (ukupno 16 potrošačkih jedinica), 3 preduzeća i pravna lica na teritoriji Opštine Herceg Novi,³ kao i devet političkih subjekata od ukupno 12 koji su predali izborne liste.

---

¹ Odluka broj 01-223, od 23. 02. 2017. godine.

² Konačni rezultati proglašeni, odluka OIK br 174-1/17, od 15. 05. 2017. godine.

³ Kontrolisani su: Budžetske jedinice Opštine Herceg Novi (Služba Skupštine, Služba glavne administratorke,

Prilikom kontrole političkih subjekata izvršen je neposredan uvid i pribavljena i analizirana sva dokumentacija koja se odnosila na aktivnosti koje su imali u prethodnom periodu u toku izborne kampanje.

Takođe, u cilju upoznavanja javnosti sa radom Agencije i svim preduzetim aktivnostima u toku izborne kampanje, dato je sedam saopštenja za medije i 13 mišljenja o primjeni pojedinih normi.

U toku izborne kampanje u opštini Herceg Novi, nije bilo podnijetih prigovora od strane zainteresovane javnosti ili civilnog sektora.

III. FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE POLITIČKIH SUBJEKATA

Izbori za odbornike u Skupštini opštine Herceg Novi održani su 7. maja. Opštinska izborna komisija je 15. maja utvrdila konačne rezultate izbora.

Zakonom o izboru poslanika i odbornika, u članu 46 stav 1, propisano je da su politički subjekti dužni da, najkasnije 25 dana prije dana određenog za održavanje izbora, dostave izborne liste. Nakon isteka tog roka, odnosno 12. aprila, Opštinska izborna komisija utvrdila je i proglasila 12 izbornih lista⁴.

Agencija je izvršila punu kontrolu sprovođenja Zakona i nakon svake izvršene kontrole sačinila Izvještaj o izvršenoj kontroli ili nadzoru, koji sadrži preduzete radnje u vršenju kontrole, utvrđene nepravilnosti ili nepoštovanje Zakona, kao i predlog postupaka i mjera koje će Agencija preduzeti u skladu sa Zakonom. U toku izborne kampanje, izvršena je kontrola finansiranja i medijskog predstavljanja devet političkih subjekata⁵.

Takođe, kad je u pitanju izvještavanje političkih subjekata, kod dostavljanja petnaestodnevni Izvještaja o priložima od pravnih i fizičkih lica u toku izborne kampanje, Agencija je izvršila kontrolu ispunjavanja ove obaveze, dostavljenih podataka i prateće dokumentacije. Tako, u izvještajnom danu, 13.03. - nije dostavljen nijedan Izvještaj (subjekti nijesu otvorili račun i odredili odgovorno lice); 27.03. - takođe nije dostavljen nijedan Izvještaj; 10.04. - pet Izvještaja od pet subjekata ukupno 2.075€ priloga; 25.04. - 12 Izvještaja od 12 subjekata ukupno 7.961,45€ priloga i 10.05. - 13 Izvještaja od 12 subjekata ukupno 35.329,70€ priloga; Agencija je redovno vršila nadzor

---

Služba za zajedničke poslove i informacione sisteme, Služba komunalne policije, Služba za upravljanje ljudskim resursima, Služba zaštite i spašavanja, Služba za unutrašnju reviziju, Sekretarijat za društvene djelatnosti i sport, Sekretarijat za finansije, turizam i ekonomski razvoj, Sekretarijat za poslovno planiranje i izgradnju, Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju, Sekretarijat za kulturu, Uprava lokalnih javnih prihoda, Direkcija za imovinu i zastupanja, Agencija za zaštitu i razvoj Orjena), DOO "Vodovod i kanalizacija", Agencija za gazdovanje gradskom lukom i DOO "Komunalno stambeno".

⁴ *Bokeljski demokratski savez **Broj 1**; Novska lista **Broj 2**; Demokratska partija socijalista **Broj 3**; Socijaldemokrate **Broj 4**; Demos **Broj 5**; Građanska lista za Herceg Novi – Mišo Škobalj **Broj 6**; Crnogorska **Broj 7**; Demokrate **Broj 8**; Demokratski front **Broj 9**; Socijalistička narodna partija **Broj 10**; Grupa birača Izbor **Broj 11**; Koalicija SDP/URA **Broj 12**.*

⁵ *Izvršena kontrola političkih subjekata: Demokratska partija socijalista, Socijaldemokrate, Demos, Crnogorska, Demokrate, Demokratski front, Socijalistička narodna partija, Grupa birača Izbor i Koalicija SDP/URA.*

nad dostavljanjem Izvještaja i iste objavljivala na internet stranici. Omogućena je pretraga po licu, subjektu ili periodima davanja priloga.

Politički subjekti koji su učestvovali u kampanji su dužni da Agenciji u roku od 30 dana od dana održavanja izbora, odnosno do 6. juna, dostave Izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za kampanju. Agencija obavještava političke subjekte da je neophodno da se troškovi kampanje opravdaju odgovarajućom dokumentacijom koja se prilaže uz izvještaje, i da se obračunavaju poreske obaveze za isplate naknada po raznim osnovama (rad na terenu, opunomoćeni predstavnici i dr.). Agencija je, 10. maja, dala obavještenje, odnosno uputstvo za političke subjekte o obavezi dostavljanja prateće dokumentacije uz Izvještaj.⁶ Ovlašćeni službenici Agencije su sproveli kontrolu dostavljenih Izvještaja političkih subjekata, po osnovu kompletnosti prateće dokumentacije, izvoda iz banke, prijavljenih troškova izborne kampanje, nenovčanih priloga i medijskog oglašavanja u toku kampanje i sačinili izvještaje o izvršenoj kontroli. *Kontrolom dostavljenih Izvještaja utvrđeno je da je Opština Herceg Novi prebacila sredstva po osnovu broja osvojenih mandata prije obavještenja Agencije, odnosno prije dostavljanja izvještaja političkih subjekata. Ipak, u Zakonu nije propisan prekršaj za odogovorno lice u Opštini ukoliko prenese sredstva bez obavještenja Agencije o dostavljanju Izvještaja.*

IV. IZBORI ZA ODBORNIKE U SKUPŠTINI OPŠTINE HERCEG NOVI

Za potrebe finansiranja izborne kampanje, iz javnih izvora je opredijeljeno ukupno 30.000€. U skladu sa članom 18 Zakona, politički subjekti su otvorili poseban žiro račun. *Međutim, 20% ukupnih sredstava u jednakim iznosima svim političkim subjektima (ukupno dvanaest političkih subjekata) nijesu raspodijeljena u zakonskom roku, dok jednom subjektu nijesu isplaćena ni do dana podnošenja Izvještaja. Naime, politički subjekti nijesu obavijestili Opštinu o otvorenom žiro računu za potrebe izborne kampanje tako da ova nije bila u prilici da ispuni obavezu propisanu Zakonom. 20% ukupnih sredstava iznosi 500€ po političkom subjektu.*

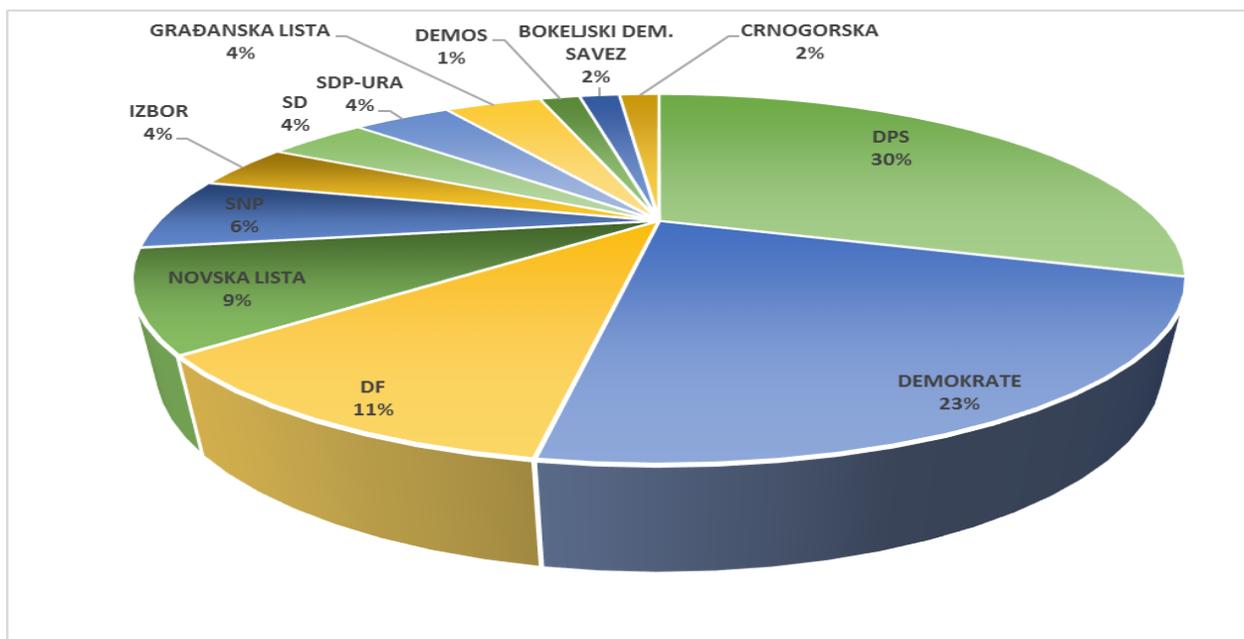
U roku od 30 dana od dana održavanja izbora politički subjekti su dostavili Agenciji Izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju, sa pratećom dokumentacijom, u štampanoj i elektronskoj formi na utvrđenom obrascu Agencije.⁷ Članom 15 Zakona je propisana obaveza Organu lokalne uprave da izvrši prenos sredstava po osnovu

---

⁶ Prateća dokumentacija uz Izvještaj podrazumijeva: Izvode iz banke za račun otvoren u svrhu plaćanja za izbornu kampanju - iz kojih se može vidjeti priliv novca iz javnih i privatnih izvora, kao i plaćanja prema dobavljačima; Ugovore sa dobavljačima i emiterima za sve pružene usluge ili proizvode, kao i fakture dobavljača sa iskazanom pruženom uslugom ili isporučenim proizvodima; Fiskalne račune za nabavke obavljene u maloprodaji; Odluke o prilogu koju je donio organ upravljanja dobavljača - ako ima popusta prilikom medijskog oglašavanja, odnosno datih priloga od strane pravnih lica; Spisak volontera - ukoliko ih ima i Ugovore o zajmu - ukoliko se politički subjekat zadužio.

⁷ Izvještaje su dostavili: Demokrate 29.05, Demokratska partija socijalista 31.05, Demokratski front, Demos i Koalicija SDP/URA 6.05, Novska lista, Socijaldemokrate, Grupa birača Izbor i Socijalistička narodna partija 7.05, Građanska lista za Herceg Novi 8.05, Crnogorska 9.05, dok Bokeljski demokratski savez nije dostavio Izvještaj.

osvojenih mandata, nakon obavještenja Agencije. Tako, Demokratskoj partiji socijalista iz javnih izvora je ukupno pripalo 8.972€, Demokratama 6.854€, Demokratskom frontu 3.324€, Novskoj listi 2.618€, Socijalističkoj narodnoj partiji 1.912€, Izboru, Građanskoj listi⁸ i Koaliciji SDP-URA po 1.206€, dok su Bokeljski demokratski savez, Crnogorska i Demos dobili po 500€ iz budžeta Opštine Herceg Novi po subjektu.⁹ (ANEX 1 tabela I)

Grafik: procentualni iznos budžetskih sredstava po političkim subjektima

Agencija je izvršila kontrolu dostavljenih izvještaja, dostavljene dokumentacije i izvršila upoređivanje i analizu na osnovu informacija i podataka koje je prikupila u toku izborne kampanje.

Od priloga fizičkih i pravnih lica politički subjekti su prikupili ukupno 45.853€ i to: Demokratska partija socijalista od 20 fizičkih lica 14.980€, Demokrate 5.875€ od 94 fizička lica i 350€ (nenovčani prilog) od jednog pravnog lica, Socijaldemokrate od 18 fizičkih lica 6.000€, Crnogorska 400€ nenovčani prilog 1 fizičkog lica, Demos 1.898€ od 8 fizičkih lica, Novska lista 3.500€ od 4 fizička lica, Građanska lista za Herceg Novi 500€ od strane jednog fizičkog lica, iskazanih u Izvještaju o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju, kao i još 1.500€ od tri fizička lica iskazanih u petnaestodnevnom Izvještajima o priložima pravnih i fizičkih lica, dok je od tri pravna lica prikupila ukupno 6.500€, Demokratski front od jednog fizičkog lica 300€, Izbor 3.350€ od pet fizičkih lica i 400€ (nenovčani

⁸ Političkom subjektu Građanska lista za Herceg Novi nijesu isplaćena opredjeljena sredstava iz razloga što nijesu dostavili Opštini broj žiro računa.

⁹ Od ukupno 34 mandata u Skupštini opštine Herceg Novi politički subjekat Demokratska partija socijalista je osvojio 12, Demokrate 9, Demokratski front 4, Novska lista 3, Socijalistička narodna partija 2, Socijaldemokrate, Koalicija SDP-URA, GB Izbor i Građanska lista za Herceg Novi po 1 mandat.

prilog) od 1 pravnog lica, Socijalistička narodna partija 300€ od jednog pravnog lica (nenovčani prilog), dok Koalicija SDP-URA nije imala priloga ni od fizičkih lica ni od pravnih lica. Politički subjekti su ispoštovali limit propisan članom 17 stav 2 da visina sredstava iz privatnih izvora ne može preći tridesetostruki iznos sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 14 stav 2 Zakona, odnosno u ovom slučaju 15.000€.

Kroz dostavljene Izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju Agencija, takođe, kontroliše poštovanje propisanih zabrana iz člana 24 Zakona. Iz evidencije podnijetih Izvještaja utvrđeno je da je 158 lica finansiralo izbornu kampanju davanjem ukupno 44.353€ priloga.¹⁰ U toku je kontrola propisane zabrane za fizička lica i preduzetnike koji nemaju biračko pravo i lica pravosnažno osuđena za krivična djela sa elementima korupcije i organizovanog kriminala da finansiraju političkog subjekta i nijesu pronađene nepravilnosti uvidom u evidencije koje vode Ministarstvo pravde i Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Takođe, iz dostupnih evidencija i dostavljenih Izvještaja političkih subjekata, utvrđeno je da nije bilo priloga od strane drugih država, privrednih društava ili pravnih lica van teritorije Crne Gore; javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih zajednica i organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću; pravnih lica, privrednih društava, preduzetnika i sa njima povezanih pravnih i fizičkih lica koji su vršili poslove od javnog interesa ili učestvovali ili učestvuju u poslovima javnih nabavki; pravnih i fizičkih lica protiv kojih je pokrenut postupak prinudne naplate poreske obaveze; pravnih lica koja nijesu, u trajanju od tri mjeseca, izmirila dospjele obaveze prema zaposlenima.

Agencija je vršila provjeru obračuna i izvještavanja o primljenim nenovčanim prilogima i iz dostupnih evidencija i dostavljenih Izvještaja utvrdila da je u toku izborne kampanje bilo nenovčanih priloga, odnosno pružanja usluga ili proizvoda datih političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekat stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače.¹¹ Ukupan iznos nenovčanih priloga je 1.450€, a odnosi se na Crnogorsku 400€, Demokrate 350€, Socijalističku narodnu partiju 300€ i Izbor 400€, ovi podaci su prijavljeni od strane političkih subjekata kroz Izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju i odnose se na ustupljene poslovne prostore ili prostore za isticanje stranačkih obilježja.

Takođe, politički subjekti su vršili prenos sredstava sa glavnog računa u ukupnom iznosu od 48.117,50€ kao pozajmicu na osnovu procjene broja osvojenih mandata. Demokratska partija socijalista je kao pozajmicu izvršila prenos 9.882€,¹²

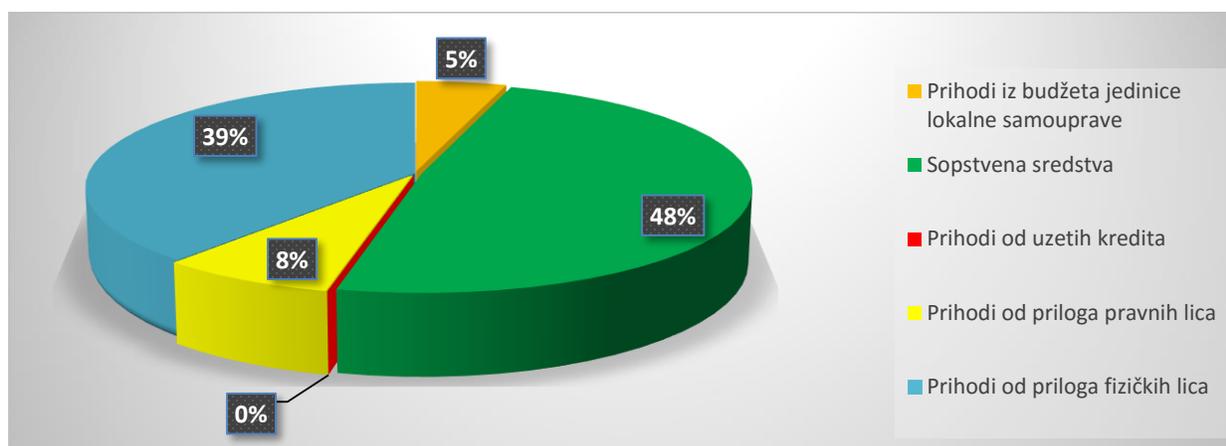
¹⁰ U Izvještaju Građanske liste za Herceg Novi nisu iskazani prilozi 3 fizička lica u iznosu od 1.500€, a koji su prijavljeni u petnaestodnevnom izvještajima ovog subjekta.

¹¹ Član 6 stav 3 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

¹² Demokratska partija socijalista izvršila povrat neutrošenih sredstava 1.411€.

Demokrate 10.000€, Socijalistička narodna partija 8.730€, Koalicija SDP-GP URA 17.500€ i Crnogorska 5.000€. ¹³

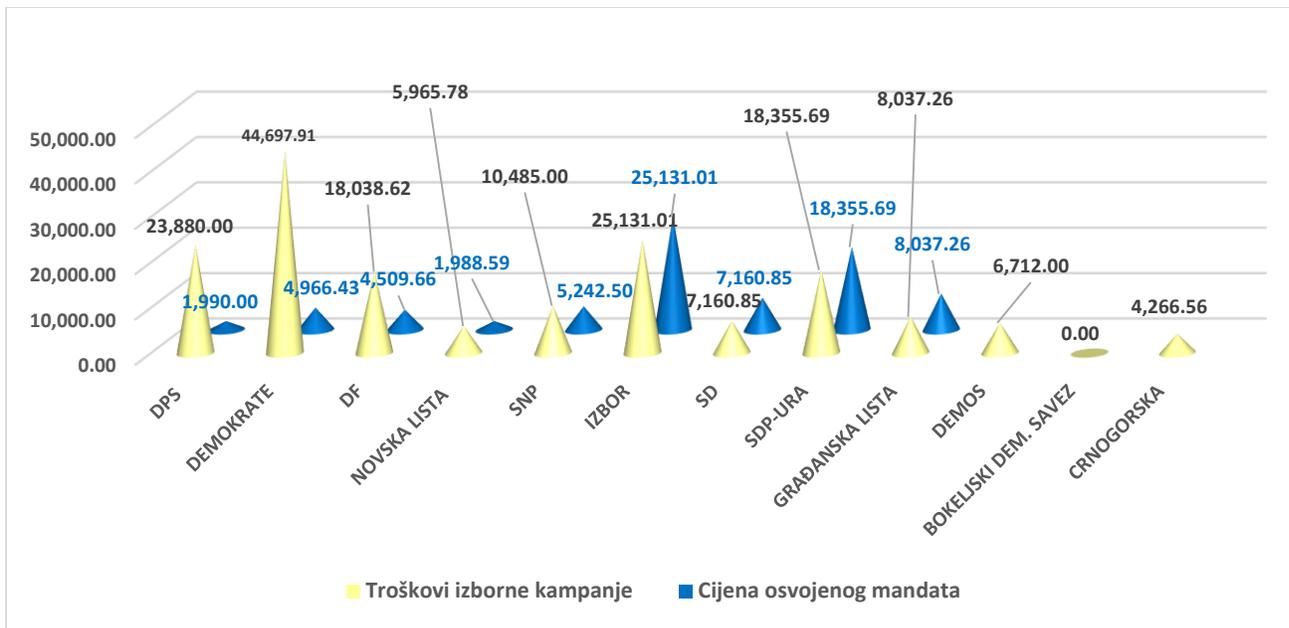
Imajući u vidu prethodno navedeno, uvidom u dostavljene Izvještaje i prateću dokumentaciju utvrđeno je da su podnosioci izbornih lista za izbor odbornika u Skupštini opštine Herceg Novi prikupili sredstva u ukupnom iznosu od 98.970,50€, gdje nije uračunat iznos koji su politički subjekti dobili po osnovu osvojenih mandata (*ANEX 1 tabela II*), od čega su: sredstva iz budžeta jedinice lokalne samouprave 5.000€ (20% koji su svi politički subjekti dobili kao učesnici lokalnih izbora, iznos od 500€ nije isplaćen Građanskoj listi jer nije dostavila broj žiro-računa, dok Bokeljski demokratski savez nije dostavio Izvještaj), odnosno 5.05% od ukupno prikupljenih sredstava; sopstvena sredstva od 48.117,50€, odnosno 48.62%, sredstva od priloga pravnih lica od 7.550€, odnosno 7,63% i sredstva od priloga fizičkih lica 37.903€, odnosno 38.30% od ukupno prikupljenih sredstava, dok uzetih kredita nije bilo.

Grafik. Prikaz prikupljenih sredstava po izvorima finansiranja

Ukoliko se broj osvojenih mandata uporedi sa iznosom utrošenih sredstava, mandat je najmanje koštao Novsku listu 1.988,59€, a najviše Izbor 25.131,01€. Politički subjekti Demos, odnosno Crnogorska i pored utrošenih sredstava 6.712€, odnosno 4.266,56€ nijesu osvojili nijedan mandat (*ANEX1 tabela III*).

¹³ Crnogorska izvršila povrat neutrošenih sredstava u iznosu od 1.233,50€.

Grafik: Cijena osvojenog mandata

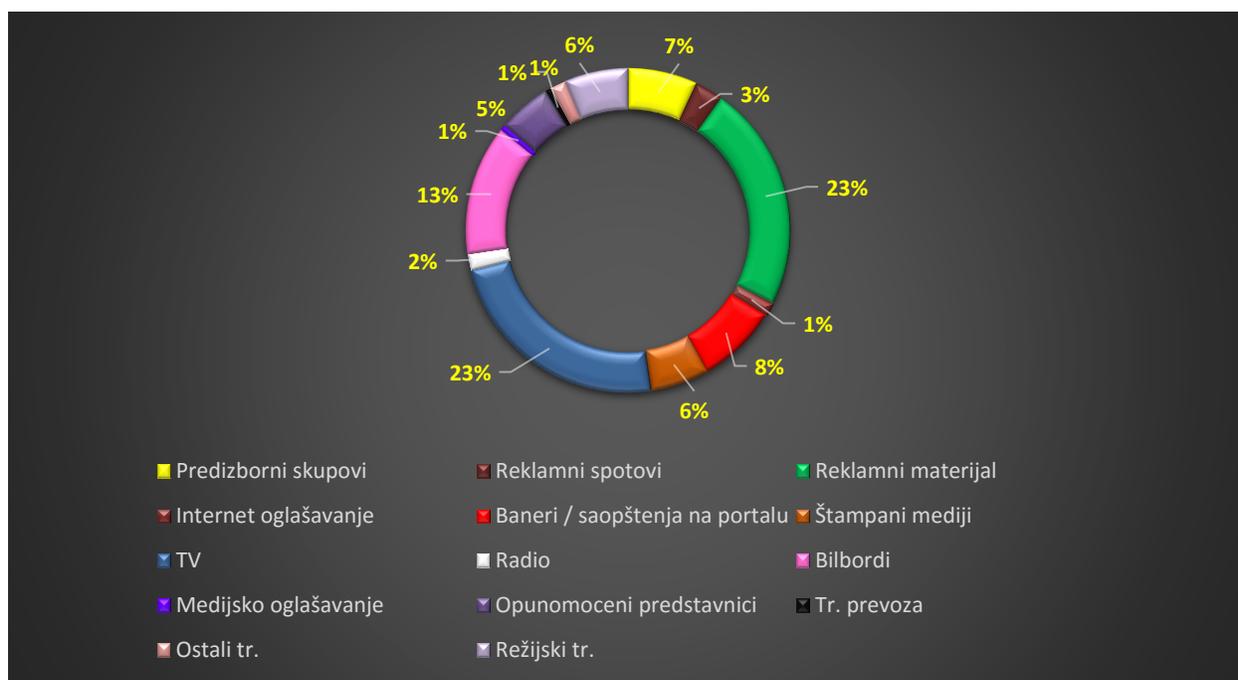
Politički subjekat Demokratska partija socijalista je u Izvještaju iskazao višak sredstva, kao razliku prihoda i rashoda u iznosu od 72€, Demokrate 27.972,91€, Demokratski front 14.414,62€, Novska lista od 152,22€, Socijalistička narodna partija 457€, Izbor 20.175,01€, Socijaldemokrate 45,15€, Koalicija SDP-GP URA 0.31€, Građanska lista 1.037,26€, Crnogorska 399,94€, dok je Demos iskazao nedostajuća sredstva u iznosu od 4.314€. Takođe, potrebno je napomenuti da su subjektima, raspodijeljena sredstva od strane Opštine i ako nije bilo Obavještenja Agencije, po osnovu broja osvojenih mandata u ukupnom iznosu od 23.298€ (Ovim podatkom nijesu obuhvaćena sredstva u iznosu od 706€ koja u odnosu na broj osvojenih mandata pripadaju Građanskoj listi, a koja istoj nijesu isplaćena usled ne dostavljanja žiro – računa nadležnoj opštinskoj službi).

U Izvještajima podnijetim nakon održanih izbora politički subjekti su izvještavali u skladu sa obrazcem koji je utvrđen od strane Agencije koji sadrži devet tabela za izvještavanje o troškovima izborne kampanje. Ukupni troškovi prikazani u Izvještajima iznosili su 172.730,68€ (ANEX 1 tabela IV).

Kako je Agencija izvršila kontrolu prateće dokumentacije svih političkih subjekata, a kako iz obrazca Izvještaja nije moguće izvršiti uvid u utrošena sredstva, posebno ona koja se odnose na troškove za reklamne spotove i reklamni materijal, medijsko predstavljanje i oglašavanje i publikacije, u nastavku je data detaljna analiza troškova svih političkih subjekata prikazana u okviru dvije tabele (ANEX1 tabela IV i V), kako bi troškovi mogli horizontalno da se uporede i analiziraju za sve političke subjekte.

U nastavku je data detaljna analiza troškova političkih subjekata (ANEX 1 tabela V). Tako su politički subjekti najveće troškove iskazali za oglašavanje na TV stanicama ukupno 40.451,60€, a najmanje za troškove prevoza 1.041,54€.

Ukupni troškovi su iznosili 172.827,75€ (ANEX 1 tabela V), od čega kod: Demokratske partije socijalista 23.880€, Demokrata 44.697,91€, Demokratskog fronta 18.038,62€, Novske liste 5.965,78€, Socijalističke narodne partije 10.485€, Izboru 25.131,01€, Socijaldemokrata 7.160,85€, Koalicije SDP-URA 18.355,69€, Građanske liste 8.037,26€, Demosa 6.810€ i Crnogorske 4.266,56€. Detaljnom analizom i kontrolom dostavljenih Izvještaja, odnosno prateće dokumentacije, utvrđeno je da su politički subjekti za predizborne skupove izdvojili ukupno 11.975,80€, za reklamne spotove 4.956,30€, za reklamni materijal 39.108,40€, za medijsko oglašavanje 1.000€, za bilborde 22.501,21€, za radio stanice 2.724,22€ i Tv 40.451,60€, za štampane medije 10.069,05€, za internet oglašavanje 2.361,54€, za banere i saopštenja na portalima 13.921,32€, za angažovanje opunomoćenih predstavnika ukupno 9.019,55€, režijske troškove i troškove opšte administracije 10.975,82€, za prevoz 1.041,54€, za ostale troškove ukupno 2.721,15€ (ANEX 1 tabela V). Procentualni prikaz utrošenih sredstava za izbornu kampanju se može vidjeti u narednom grafičkom prikazu.

Grafik: Procentualni prikaz utrošenih sredstava za izbornu kampanju

Agencija je kontrolisala svu dokumentaciju za pružene usluge, uključujući onu dostavljenu od strane političkog subjekta, kao i onu pribavljenu po službenoj dužnosti.¹⁴

¹⁴ JUK Herceg Novi, Institut Simo Milošević, Radio Herceg Novi, Bigor, Radio Jadran – Šrauba, Hotel Light house, Montenegro Metropolis media, Madžarević biro konto, Komo, AP print, Spider max, JU media mont, DPC, Studio Mouse, Print house, Mapa, Svijet reklame, DIS MNE, Sfera art, Đoković, TV Vijesti, Zen master production Novi TV, Role company, ART linea, Gravity, Blanka, Hotel Sun resort Herceg Novi, Cicak akustika, Lučić VM, Štamparije IVPE Cetinje, YU family, Danilo, Neboelectronic, Sportski centar Igalo, BBA agregati, TV Antena M, Portal Press, Primo design, NIP Pobjeda, Dnevne novine, UFA media, MA-ing, Plantaže, PG sound, Info biro, Goca i Dunja, Media international corporation, Content Pro, ASmedia iz Valjeva, Stomatološka ordinacija Veselinović, ART grafika, AD Jugopetrol, Daily press, Viktoria express.

Nijesu utvrđene nepravilnosti, kao ni popusti u reklamiranju koji bi se odnosili na sve političke subjekte. S obzirom da su se izbori održavali u jednoj Opštini, politički subjekti su se oglašavali na tri portala (Radio Jadran, Portal press i Radio Herceg Novi) i reklamirali se na tri TV (Novi TV, TV Vijesti i Antena M)¹⁵ i dvije radio stanice (Radio Jadran i Radio Herceg Novi).

Troškovi za predizborne skupove iznosili su 11.975,80€ (ANEX 1 tabela V) i prikazani su od strane Izboru u iznosu od 4.394€ (36,69%), Demokratske partije socijalista 3.954€ (33,02%), Socijaldemokrata 1.547€ (12,92%), Socijalističke narodne partije 630.80€ (5,27%), Demokrata 500€ (4,18%), Demokratskog fronta 450€ (3,76%), i Novske liste i Koalicije SDP – GP URA od po 250€ (po 2,09)%, dok Građanska lista, Crnogorska i Demos nijesu imali troškova za predizborne skupove. Skupovi su održavani u salama JUK Herceg Novi dvorana Park (Demokrate, Izbor, Novska lista, SDP-GP URA i Socijalistička narodna partija) i Sportski centar Igalo i Institut Simo Milošević (Demokratska partija socijalista), dok Socijaldemokrate nijesu imale trošak zakupa sale. Kontrolom Agencije utvrđeno je da su političkim subjektima zakupi dati pod jednakim uslovima. Ovdje su subjekti prikazali i troškove tehničke realizacije skupova i druge izdatke neophodne za organizaciju ovih aktivnosti.

Troškovi za reklamne spotove prikazani su u iznosu od 4.956,30€ i odnosili su se na snimanje spotova i propagandnih poruka političkih subjekta. Demokrate su iskazale troškove za reklamne spotove u iznosu od 3.600€ (72,63%), Demokratska partija socijalista od 1.273€ (25,68%), SNP 83,30€ (1,68%) dok Koalicija SDP – GP URA, Demokratski front, Demos, Građanska lista, Novska lista, Izbor, Socijaldemokrate i Crnogorska nijesu imali troškove za reklamne spotove (ANEX 1 tabela V).

Troškovi za reklamni materijal prikazani su u iznosu od 39.108,40€. Izbor je iskazao ove troškove u iznosu od 8.413,78€, Koalicija SDP–GP URA 7.115,46€, Demokrate 6.546,68€, Demokratska partija socijalista od 4.421,61€, Demos 3.950,80€, Demokratski front 3.370,08€, Socijalistička narodna partija 1.735,10€, Građanska lista 1.584,25€, Socijaldemokrate 982,94€, Novska lista 654,50€, i Crnogorska 333,20€.

Troškovi za internet oglašavanje su iznosili 2.361,54€. Od toga kod Demokrata 1.245,06€, Demokratske partije socijalista 536€, Koalicije SDP – GP URA 482,48€ i kod Demosa 98€.

Za predstavljanje izbornog programa politički subjekti koristili su i banere/saopštenja na web-portalima i za usluge te vrste izdvojili ukupno 13.921,32€. Građanska lista za ovu vrstu troškova izdvojila je 2.099,56€, Crnogorska 2.017,05€, Demokratska partija socijalista 1.909,35€, Socijaldemokrate 1.832,60€, Socijalistička narodna partija 1.268,54€, Demokrate 1.233,14€, Koalicija SDP - GP URA 1.225,70€, Novska lista 686,63€, Demokratski front 583,10€, Demos 571,20€ i Izbor 493,85€.

Kada su u pitanju štampani mediji, politički subjekti prikazali su trošak u iznosu od 10.069,50€ (ANEX1 tabela V). Na osnovu dostavljenih Izvještaja utvrđeno je da je za te namjene politički subjekat Demokrate utrošio 5.347,13€, Socijalistička narodna

---

¹⁵ Nije uračunato oglašavanje na RTV CG koje je Zakonom o izboru odbornika i poslanika u članu 50 stav 1 propisano kao besplatno za sve učesnike u izbornoj kampanji.

partija 2.385,21€, Demokratska partija socijalista 1.904€ i Koalicija SDP – GP URA 433,16€. U troškove je uračunato plasiranje materijala u štampanim medijima, kao i reklame i objave markica i slično.

Najviše sredstava politički subjekti izdvojili su za reklamiranje i predstavljanje na TV stanicama, čak 40.451,60€ (ANEX1 tabela V). Tako su za ove namjene Demokrate izdvojile 12.974,50€, Demokratski front 6.307€, Izbor 4.807,60€, Koalicija SDP-GP URA 4.522€, Demokratska partija socijalista 3.689€, Građanska lista 2.975€, Novska lista 2.737€, Socijalistička narodna partija 1.249,50€ i Demos 1.190€.

Za reklamiranje i predstavljanje na radio stanicama prikazano je ukupno 2.724,22€ troška. Tako je Građanska lista prikazala 1.378,45€, Novska lista 517,65€, Demokratska partija socijalista 267,75€, Demokrate 238€, Socijalistička narodna partija 179,93€, Izbor 124,95€ i Demokratski front 17,49€ (ANEX1 tabela V).

Ukupna suma za zakup bilborda i city light površina iznosila je 22.501,21€, od čega je Demokratski front izdvojio 5.647,74€, Demokrate 4.629,10€, Izbor 3.523,95€, Demokratska partija socijalista 3.331,96€, Socijaldemokrate 2.638,68€, Koalicija SDP-GP URA 1.633€ i Socijalistička narodna partija 1.096,78€.

Kada su u pitanju troškovi medijskog predstavljanja, politički subjekti su ukupno iskazali troškove u iznosu od 1.000€, i prikazani su samo od jednog političkog subjekta, odnosno Demosa.

Troškovi istraživanja javnog mnjenja nijesu prikazani od političkih subjekata.

Za angažovanje opunomoćenih predstavnika podnosilaca izbornih lista u prošireni sastav organa prikazano je ukupno 9.019,55€ troškova, od čega Demokratska partija socijalista 2.550€ (28,27%) za 102 lica, Crnogorska 1.850€ (20,51%) za 43 lica, Socijalistička narodna partija 1.719,55€ (19,06%) za 30 lica, Novska lista 1.120€ (12,42%) za 56 lica, Demokratski front 940€ (10,42%) za 47 lica, Koalicija SDP – GP URA 840€ (9,31%) za 42 lica, dok Demokrate, Izbor, Socijaldemokrate, Građanska lista i Demos nijesu angažovali opunomoćene predstavnike, pa nijesu ni imali troškove po tom osnovu.

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije prikazani su u ukupnom iznosu od 10.975.82€, i to od strane Demokrata u iznosu od 7.514,40€ (68,46%), Izborna 3.372,88€ (30,73%), Crnogorske 46,54€ (0,42%) i Demokratske partije socijalista u iznosu od 42€ (0,38%), dok Demokratski front, Novska lista, Socijalistička narodna partija, Socijaldemokrate, Koalicija SDP-GP URA, Građanska lista i Demos nijesu imali režijskih troškova i troškova administracije iskazanih u svojim Izvještajima.

Troškovi prevoza prikazani su u ukupnom iznosu od 1.041,54€ i to, kod Demokrata u iznosu od 591,54€ (56,79%), Koalicije SDP-GP URA 200€ (19,20%), Socijaldemokrate 150€ (14,40%) i Demokratskog fronta 100€ (9,60%), dok Demokratska partija socijalista, Novska lista, Izbor, Građanska lista, Crnogorska i Demos nijesu u svojim izvještajima naveli troškove nastale po ovom osnovu (ANEX 1 tabela V).

Kod kategorije “ostali troškovi izborne kampanje” troškovi su prikazani ukupnom u iznosu od 2.721,15€ u šta su uključeni troškovi bankarske provizije, plaćanje poreza i prireza na porez i dr. od čega Demokrate u iznosu od 278,36€ (10,23%), Demokratskog

fronta u iznosu od 623,21€ (22,90%), Socijalističke narodne partije u iznosu od 136.29€ (5,01%), Socijaldemokrata u iznosu od 9,63 (0,35%), Koalicije SDP – GP URA 1.653,89€ (60,78%) i Crnogorska 19,77€ (0,73%), dok Novska lista, Demokratska partija socijalista, Izbor, Građanska lista i Demos nijesu imali ovu vrstu troškova.

V. UPOTREBA JAVNIH RESURSA U IZBORNOJ KAMPANJI

Zakonom su propisana ograničenja i zabrane upotrebe javnih resursa u izbornoj kampanji, kao i obaveze izvještavanja organa vlasti u toku izborne kampanje, odnosno u periodu po njenom završetku, u cilju transparentnosti upotrebe javnih resursa, odnosno jačanja povjerenja u izborni sistem.

Agencija je izvršila punu kontrolu sprovođenja Zakona i nakon svake izvršene kontrole sačinila Izvještaj o izvršenoj kontroli ili nadzoru, koji sadrži preduzete radnje u vršenju kontrole, utvrđene nepravilnosti, kao i predlog postupaka i mjera koje će Agencija preduzeti u skladu sa Zakonom. Kad su u pitanju izvještajne obaveze organa vlasti, Agencija je izvršila kontrolu njihovog sprovođenja i, kad je u pitanju sedmodnevno izvještavanje u skladu sa članom 28 i 32 Zakona (analitičke kartice i izdati putni nalozi) sačinjeno je 26 Izvještaja dok je za petnaestodnevno izvještavanje u skladu sa članom 29 i 30 Zakona (socijalna davanja i budžetska rezerva) sačinjeno deset Izvještaja. Kad je u pitanju sprovođenje člana 33 Zakona (zapošljavanje), ovlašćeni službenici Agencije su izvršili kontrolu cjelokupne dokumentacije i svakog zapošljavanja u toku izborne kampanje (ukupno 51) i izradili četiri Izvještaja o kontroli. Agencija je sprovela kontrolu sedmodnevnog i petnaestodnevnog objavljivanja dokumentacije i izvještavanja u skladu sa Zakonom, transparentnog objavljivanja traženih podataka i poštovanje propisanih zabrana i ograničenja.

Na osnovu primijećenih nedostataka i dostavljenih izvještaja organa vlasti i političkih subjekata, Agencija je sačinila Plan kontrole na terenu u toku izborne kampanje, koji je obuhvatio organe vlasti i političke subjekte koje će biti predmet kontrole. U toku marta i aprila izvršena je terenska kontrola poštovanja zabrana, ograničenja i obaveza propisanih Zakonom u Opštini (ukupno 16 potrošačkih jedinica) kao i tri ustanove i pravna lica, prilikom koje je izvršen neposredan uvid u dokumentaciju i kontrolisana primjena Zakona.

Kad su u pitanju propisane zabrane, redovnom kontrolom organa vlasti i kontrolom na terenu, Agencija je sprovela kontrolu poštovanja i sprovođenja, posebno onih propisanih članovima: 25 i 26 Zakona (Zabrana vršenja pritiska prilikom prikupljanja priloga ili bilo koje druge aktivnosti vezane za kampanju i finansiranje pol. subjekata, korišćenja prostorija organa vlasti za pripremu i realizaciju aktivnosti kampanje, ukoliko se isti uslovi ne obezbijede svim učesnicima i distribucije propagandnog materijala), član 27 (Zabrana plaćenog reklamiranja koje na bilo koji način može favorizovati političke subjekte), član 28 (Zabrana mjesečne potrošnje veće od iznosa određenih mjesečnim planom potrošnje), član 31 (Zabrana otpisa dugova građanima) i član 32 (Zabrana javnim funkcionerima korišćenja službenih automobila).

U toku izborne kampanje nije bilo podnijetih prigovora, odnosno prijavljenih sumnji u nepoštovanje propisanih zabrana, te prijava zbog navodnih zloupotreba državnih resursa u predizborne svrhe.

Tokom kontrola na terenu službenici Agencije su vršili kontrolu poštovanja gore navedenih zabrana, neposrednim uvidom u prostorije subjekta i neposrednom komunikacijom sa zaposlenima, kao i uvidom u finansijski sistem subjekata i kontrolom dokumentacije.

Detaljnom i sveobuhvatnom kontrolom sprovođenja i poštovanja propisanih obaveza, ograničenja i zabrana, može se zaključiti da su organi vlasti u skladu sa Zakonom transparentno prikazali upotrebu javnih resursa u izbornoj kampanji.

U nastavku je prikaz ispunjavanja propisanih zabrana i ograničenja u skladu sa čl. 25 – 33 Zakona.

5.1 Kontrola poštovanja zabrane vršenja pritiska i zabrane upotrebe javnih resursa i distribucije propagandnog materijala

Članom 25 je propisana zabrana vršenja pritiska prilikom prikupljanja priloga ili bilo koje druge aktivnosti vezane za izbornu kampanju i finansiranje političkih subjekata, dok je članom 26 propisana zabrana korišćenja prostorija organa vlasti za pripremu i realizaciju aktivnosti kampanje, ukoliko se isti uslovi ne obezbijede svim učesnicima u izbornom procesu, odnosno distribucija propagandnog materijala političkog subjekta u organima vlasti.

Agencija je redovno pratila aktivnosti političkih subjekata u izbornoj kampanji (partijske konvencije, mitinge i sl.) i kontrolisala pod kojim uslovima je odobreno korišćenje prostorija državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave, javnih preduzeća, javnih ustanova, državnih fondova i privrednih društava čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave za pripremu i realizaciju aktivnosti kampanje, odnosno time vršila kontrolu poštovanja zabrane kojom se prostorije mogu koristiti samo ukoliko se isti uslovi obezbijede svim učesnicima u izbornom procesu. Redovnom kontrolom Agencija je utvrdila da su se prostorije koristile pod jednakim uslovima, odnosno da je njihov zakup plaćan u jednakom iznosu od strane političkih subjekata koji su ih koristili. Tako su politički subjekti koristili prostorije: JUK Herceg fest - dvorane „Park“, Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“, Sportskog centra Igalo, Centra za kulturu – Đenovići kao i hotela „Sun resort“. Podaci o održanim skupovima i plaćenim iznosima su provjereni i isti su iskazani u dostavljenim i objavljenim Izvještajima političkih subjekata u izbornoj kampanji.

Kontrolom, neposrednim uvidom u kancelarije organa vlasti kao i putem izjašnjenja odgovornih lica nijesu utvrđene nepravilnosti i kršenje zabrane distribucije propagandnog materijala.

Tokom vršenja terenske kontrole obavljen je razgovor sa prisutnim zaposlenima na temu da li je neko od aktivista političkih partija, odnosno političkih subjekata vršio

pritisak tokom izborne kampanje. Konstatovano je da navedenih uticaja i pritisaka nije bilo.

5.2 Kontrola poštovanja zabrana u vezi sa plaćenim reklamiranjem

Kod primjene **člana 27**, koja se odnosi na zabranu plaćenog reklamiranja državnih organa i organa lokalne samouprave, javnih preduzeća, javnih ustanova i državnih fondova koja na bilo koji način mogu favorizovati političke subjekte ili njihove predstavnike u toku izborne kampanje, Agencija nije primila prigovore zbog eventualne povrede propisane zabrane, dok redovnim praćenjem aktivnosti organa vlasti, nije pronađen osnov sumnje da je došlo do povrede Zakona, odnosno da je vršeno plaćeno reklamiranje koje bi moglo favorizovati političke subjekte u bilo kom smislu.

5.3 Kontrola poštovanja zabrane u vezi sa mjesečnom potrošnjom i obaveze dostavljanja analitičkih kartica

Član 28 Zakona propisuje zabranu budžetskim potrošačkim jedinicama, mjesečnu potrošnju veću od prosječne mjesečne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, odnosno, ukoliko se izbori održavaju u prvoj polovini godine zabranjena je mjesečna potrošnja veća od iznosa određenih mjesečnim planom potrošnje koji utvrdi organ lokalne uprave. U Opštini Herceg Novi je od 1. januara, bila na snazi Odluka o privremenom finansiranju za period januar – mart 2017. godine. Shodno tome Opština, odnosno Sekretarijat Opštine nije bio u mogućnosti da objavljuje podatke u formi analitičke kartice koje se automatski generišu u finansijskom sistemu, već ih je objavljivao u formi dnevnih pregleda isplata i izvještaja.

U cilju kontrole ove zabrane Agencija je redovno pratila potrošnju budžetskih sredstava kroz dostavljanje sedmodnevnih izvještaja kao i dostavljenih mjesečnih informacija od strane organa lokalne uprave zaduženih za poslove finansija o ukupnoj mjesečnoj potrošnji. Ukupno je poslato sedam zahtjeva za dostavu informacija. Svi podaci su dostavljeni u ostavljenom roku.

Takođe, ovim članom propisana je obaveza za sve budžetske potrošačke jedinice da, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec nakon održavanja izbora, sedmodnevno na svojoj internet stranici objavljuju analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu i dostavljaju ih Odboru Skupštine. Od početka izborne kampanje, bilo je ukupno 15 izvještajnih perioda, odnosno u ovom slučaju 3. 10. 17. 24. i 31. mart, 7. 14. 21. i 28. april, 5. 12. 19. i 26. maj, 2 i 9. jun.

Obaveza se, u skladu sa predlogom budžeta Opštine za 2016., odnosno 2017. godinu, odnosno Planom o kontroli i nadzoru Agencije, odnosila na 22 organa vlasti. Opština je slala objedinjeni izvještaj za svoje budžetske jedinice. Tako je Opština slala podatke za 16 budžetskih potrošačkih jedinica, dok je njih 6 samostalno objavljivalo svoje analitičke kartice. U toku izvještajnog perioda je, od strane navedenih organa, objavljeno i dostavljeno ukupno 105 izvještaja.

U cilju nadzora nad sprovođenjem člana 28 Zakona Agencija je vršila monitoring internet stranica budžetskih potrošačkih jedinica koji su bili obveznici objavljivanja i dostavljanja analitičkih kartica. Prilikom vršenja kontrole na terenu, izvršen je uvid i poređenje dostavljenih podataka i izvještaja.

Agencija je dala tri Mišljenja gdje su organi vlasti bili u nedoumici prilikom primjene obaveza propisanim članom 28 Zakona. Data mišljenja Agencije su ispoštovana i postupljeno je u skladu sa njima.

5.4 Transparentnost socijalnih davanja i budžetskih rashoda

U cilju pune transparentnosti socijalnih davanja u toku izborne kampanje, **član 29** Zakona propisuje obavezu Ministarstvu rada i socijalnog staranja i organima lokalne samouprave da redovno prikupljaju analitičke kartice, koje sadrže podatke o iznosu i broju korisnika, vrstama i primaocima socijalne pomoći. Prikupljeni podaci iz analitičke kartice su objavljivani na internet stranicama institucija koje ih prikupljaju i dostavljaju, na petnaestodnevnom nivou, Skupštini Crne Gore i Agenciji.

Takođe, Opština Herceg Novi je bila dužna da u toku izborne kampanje prikuplja podatke o raspodjeli svih oblika socijalne pomoći na lokalnom nivou, uključujući i podatke o vrstama, iznosima i primaocima socijalne pomoći.

Ova obaveza se odnosila na period izborne kampanje, te su stoga rokovi za njeno ispunjavanje u ovom slučaju bili 13. i 27. mart, 10 i 25. april, 10. maj, odnosno pet izvještajnih perioda. U skladu sa tim, podnijeto je i objavljeno deset izvještaja ili obavještenja.

Socijalna pomoć je definisana članom 20 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kao osnovno materijalno davanje i odnosi se na materijalno obezbjeđenje, ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć, zdravstvenu zaštitu, troškove sahrane, jednokratnu novčanu pomoć.

U cilju sprovođenja kontrole primjene člana 29 Zakona, Agencija je izvršila monitoring internet stranica Ministarstva rada i socijalnog staranja i Opštine, na kojima su redovno objavljivani prikupljeni podaci o materijalnim davanjima.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je, pored socijalne pomoći propisane članom 20 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, objavljivalo i podatke o isplaćenim iznosima koji se odnose na dodatke za djecu, naknade po osnovu rođenja troje i više djece, pravo na povlastice na putovanje lica sa invaliditetom, naknade roditelju ili staratelju, njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine, naknada po osnovu rođenja djeteta, pravo na troškove prevoza djece i mladih sa posebnim potrebama.

Ministarstvo je dostavilo izvještaje o isplaćenim jednokratnim pomoćima od strane Centra za socijalni rad Herceg Novi za februar za dva lica u ukupnom iznosu od 400€, dok je Opština Herceg Novi u toku izborne kampanje isplatila jednokratne pomoći za 60 lica u ukupnom iznosu od 11.410€.

Agencija je, tokom izborne kampanje, za 17 organa vlasti uputila zahtjev za dostavljanje informacija i podataka o isplatama svih vrsta socijalnih davanja. Kontrolom dostavljene dokumentacije konstatovano je da većina organa nije isplaćivala socijalnu

pomoć, dok je DOO "Čistoća" izvršila isplatu tri jednokratne pomoći u iznosima od po 400€ zbog smrti člana porodice, kao i jednu isplatu sindikalnoj organizaciji u iznosu od 3.040€ za redovne aktivnosti. Prilikom kontrole na terenu, Agencija je konstatovala da se pomoći isplaćuju u skladu sa Pravilnikom o oblicima socijalne i dječje zaštite (Sl. list Crne Gore broj 29/16) i internim Pravilnicima subjekata kontrole. Takođe, naloženo je organima vlasti da u slučaju isplate socijalnih davanja i jednokratnih pomoći obavijeste Agenciju na petnaestodnevnom nivou.

U toku izborne kampanje nije bilo prigovora koji su se odnosili na povredu ovog člana Zakona.

U cilju transparentnosti budžetskih rashoda, **član 30** Zakona propisuje obavezu Ministarstvu finansija, odnosno organu lokalne uprave nadležnog za poslove finansija, da na svojoj internet stranici objave, na petnaestodnevnom nivou, izvode iz državnog, odnosno lokalnog trezora, kao i analitičku karticu o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve.

Obaveza se odnosi na period izborne kampanje, te su stoga rokovi za ispunjavanje, u ovom slučaju bili 13. i 27. mart, 10 i 25. april, 8. maj, odnosno pet izvještajnih perioda. U skladu sa tim, podnijeto je i objavljeno 20 izvještaja ili obavještenja. Pored objavljivanja na svojoj internet stranici, Ministarstvo finansija, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija, dužni su da u navedenim rokovima dostave izvode i analitičke kartice Agenciji. Opština Herceg Novi je dopisom broj 02-2-66/2017 od 3.03.2017., obavjestila Agenciju da je na snazi Odluka o privremenom finansiranju za period 1. 01. – 31. 03. i da do usvajanja Odluke o budžetu Opštine za 2017. godinu analitičke kartice i izvode iz lokalnog trezora nijesu u mogućnosti dostavljati i objavlјivati u navedenim formama, već će objavlјivati dnevne preglede isplata i izvještaja.

Agencija je vršila monitoring internet stanica svih obaveznika, na petnaestodnevnom nivou, u cilju sprovođenja ovog člana Zakona. U toku izborne kampanje Ministarstvo finansija i Opština Herceg Novi su redovno objavlјivali podatke odnosno izvode iz državnog, odnosno dnevne preglede isplata iz lokalnog trezora, kao i analitičke kartice o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve.

U toku izborne kampanje nije bilo prigovora koji su se odnosili na povredu ovog člana Zakona.

5.5 Kontrola poštovanja zabrane otpisa dugova

Član 31 propisuje zabranu pravnim licima čiji je osnivač, djelimični ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave da, vrše otpis dugova građanima, uključujući račune za utrošenu električnu energiju, vodu, kao i račune za sve vrste javnih usluga. Zabрана se odnosi na period od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora.

Agencija je vršila kontrolu poštovanja ove odredbe provjerom evidencija u posjedu ovih pravnih lica i tražila i analizirala dostavljene informacije i podatke koje su subjekti dostavili Agenciji na njen zahtjev.

Kako je članom 31 propisana zabrana otpisa dugova od strane pravnih lica, građanima, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora, uključujući račune za utrošenu električnu energiju, vodu, kao i račune za sve vrste javnih usluga Agencija je izvršila kontrolu na terenu u DOO „Vodovod i kanalizacije“, Javno komunalno stambenom preduzeću i Agenciji za gazdovanje gradskom lukom. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da nije vršen otpis duga od dana raspisivanja izbora do dana kontrole, odnosno do 5. aprila. Agencija je prilikom kontrole konstatovala da navedene institucije ne vrše otpis dugova ni po kojem osnovu.

Uz obavljanje redovne kontrole i nadzora, Agencija je vršila kontrolu poštovanja propisanih zabrana po službenoj dužnosti, putem izjašnjenja, neposrednim uvidom u dokumentaciju i kroz terensku kontrolu.

U toku izborne kampanje nije bilo prigovora koji su se odnosili na povredu ovog člana Zakona.

5.6 Kontrola poštovanja zabrane korišćenja službenih automobila

Članom 32 stav 1 Zakona je propisana zabrana korišćenja službenih automobila u toku izborne kampanje osim u slučajevima službene potrebe, dok je stavom 3 propisana obaveza organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik jedinica lokalne samouprave da, na svojoj internet stranici, objavljuju sedmodnevno sve izdate putne naloge za upravljanje službenim vozilima, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i da ih dostavljaju Agenciji na nedeljnom nivou.

Obaveza objavljivanja putnih naloga odnosila se na 38 organa vlasti. Kako određeni organi po osnovu izjašnjenja ili evidencije Agencije ne posjeduju službeni automobil, vršena je provjera za 29 institucije, dok Opština objavljuje na svojoj internet stranici podatke za 16 obveznika. Imajući u vidu da Zakon propisuje obavezu objavljivanja samo izdatih putnih naloga, ukupno je, za 11 izvještajnih perioda, objavljeno 499 informacija o izdatim putnim nalogima ili informacija da nije bilo izdatih putnih naloga.

Sve dostavljene izvještaje Agencija je prosljeđivala Skupštini, Odboru za antikorupciju.

5.7 Kontrola poštovanja zabrane zapošljavanja

Član 33 Zakona propisuje ograničenje na način što se, u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima, mogu izuzetno zaposliti lica na određeno vrijeme, odnosno zaključiti ugovor za obavljanje privremenih i povremenih poslova, radi obezbjeđivanja neometanog i redovnog odvijanja i funkcionisanja procesa rada tih organa, na osnovu odluke nadležnog organa ovih

subjekata, samo ako je to predviđeno aktom o sistematizaciji radnih mjesta. Ograničenje zapošljavanja propisano u ovom članu primjenjuje se u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Takođe, u skladu sa članom 33 Zakona, organi vlasti su dužni da sve odluke o zapošljavanju koje su donijete u skladu sa zakonima kojima se uređuju radni odnosi, prava i obaveze državnih službenika i namještenika i obligacioni odnosi, sa kompletnom pratećom dokumentacijom, dostave Agenciji u roku od tri dana od dana donošenja odluke, koje Agencija u roku od sedam dana od dana dostavljanja objavljuje na svojoj internet stranici.

Ovlašćeni službenici Agencije su u toku izborne kampanje sproveli nadzor i kontrolu svih zapošljavanja organa vlasti na teritoriji opštine Herceg Novi, što je uključivalo komunikaciju sa svim obveznicima, prikupljanje i analizu dostavljenih podataka od organa vlasti, Poreske uprave i Uprave za kadrove. Tom prilikom su urađena četiri Izveštaja o izvršenom nadzoru u skladu sa kojima je evidentirano i Agenciji dostavljeno, u toku izborne kampanje za izbor odbornika u Skupštini opštine Herceg Novi, ukupno 51 predmetni ugovor zaključen sa 47 lica, od toga 33 na osnovu ugovora na određeno i 18 na osnovu ugovora na neodređeno vrijeme.

Detaljan pregled zapošljavanja po institucijama nalazi se u nastavku Izveštaja. (ANEX 2).

Izvršena je kontrola svih odluka o zapošljavanju sa pratećom dokumentacijom, uključujući i kontrolu ugovora/rešenja o zasnivanju radnog odnosa, prateće dokumentacije, kompletnosti dokumentacije koja je pratila postupak predmetnog zapošljavanja, provjere da li su data mjesta sistematizovana aktom o sistematizaciji radnih mjesta. Prilikom kontrole uočene su nepravilnosti po pitanju kompletnosti dokumentacije u 23 slučaja, dok je proaktivnim djelovanjem Agencije nakon upućenog upozorenja dopunjena dokumentaciju i otklonjene uočene nepravilnosti. Kod jednog zapošljavanja, nakon izvršene kontrole Agencija je predmetnu dokumentaciju uputila 12. maja na postupanje nadležnom organu zbog sumnje na postojanje nepravilnosti prilikom zapošljavanja. O sprovedenom postupku Ministarstvo javne uprave je povratno obavijestilo 6. jula Agenciju da je u skladu sa njihovim nadležnostima izvršen nadzor u predmetnom organu, da su konstatovane nepravilnosti kod ovog zapošljavanja i dat rok za njihovo otklanjanje.

Agencija je dala šest Mišljenja gdje su organi vlasti bili u nedoumici da li je moguće sprovesti određeno zapošljavanje. Data mišljenje Agencije je ispoštovano i postupljeno je u skladu sa njim.

U toku izborne kampanje nije bilo prigovora koji su se odnosili na povredu ovog člana Zakona.

VI. ZAKLJUČAK

Agencija kontinuirano planira i sprovodi aktivnosti jačanja kapaciteta i stvaranja uslova za efikasno sprovođenje datih nadležnosti. Takođe, kad su u pitanju izbori za odbornike u Skupštini opštine Herceg Novi, Agencija je izvršila punu kontrolu poštovanja propisanih obaveza, zabrana i ograničenja kod svih obveznika na teritoriji Opštine Herceg Novi. O svim sprovedenim aktivnostima, redovno je obavještavana zainteresovana i druga javnost. U potpunosti su sprovedene aktivnosti predviđene Planom kontrole i nadzora.

Kad su u pitanju obaveze, ograničenja i zabrane za političke subjekte u izbornoj kampanji, pored kontrole na terenu, izvršena je i kontrola medijskog oglašavanja, obračuna nenovčanih donacija, odnosno dubinska kontrola svih dostavljenih Izvještaja političkih subjekata. Tako je dostavljeno 30 Izvještaja o priložima u izbornoj kampanji, i 11 Izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za kampanju. Pokrenut je jedan prekršaj protiv političkog subjekta i odgovornog lica u njemu.

Kad je u pitanju upotreba javnih resursa u izbornoj kampanji, Agencija je insistirala na punoj transparentnosti korišćenja javnih resursa. Tako su organi vlasti, obveznici Zakona, ispunili obaveze propisane Zakonom, dok je Agencija izvršila terensku kontrolu i neposredan uvid u dokumentaciju organa vlasti, kao i izvršila kontrolu poštovanja Zakona putem izjašnjenja odgovornih lica u organima. S tim u vezi, Agencija nije naišla na kršenje Zakona, odnosno na zloupotrebu javnih resursa u izbornoj kampanji.

Takođe, u skladu sa iskustvom iz primjene Zakona od početka rada Agencije kao i datih preporuka Agencije u ovoj oblasti u ranijem periodu a uz podršku projekta Savjeta Evrope izrađena je analiza Zakona i ukupno normativnog okvira i predstavljena javnosti.

ANEX 1: Tabelarni prikazi (I-V)

Političke partije	Opredijena sredstva u budžetu za izbornu kampanju	0.20 % srestava	Raspodijeljeni iznos eurima	0.80 % srestava	Raspodijeljeni iznos po mandatima		Ukupni iznos
					mandati	iznos	
DPS	30,000	6,000	500.00	24,000	12	8,472.00	8,972.00
DEMOKRATE			500.00		9	6,354.00	6,854.00
DF			500.00		4	2,824.00	3,324.00
NOVSKA LISTA			500.00		3	2,118.00	2,618.00
SNP			500.00		2	1,412.00	1,912.00
IZBOR			500.00		1	706.00	1,206.00
SD			500.00		1	706.00	1,206.00
SDP-URA			500.00		1	706.00	1,206.00
GRAĐANSKA LISTA			500.00		1	706.00	1,206.00
DEMOS			500.00		0		500.00
BOKELJSKI DEM. SAVEZ			500.00		0		500.00
CRNOGORSKA			500.00		0		500.00

Tabela I. Raspodjela budžetskih sredstava¹⁶

R/B	Prihodi	DPS	DEMOKRATE	DF	NOVSKA LISTA	SNP	IZBOR	SD	SDP-URA	GRAĐANSKA LISTA	DEMOS	BOKELJSKI DEM. SAVEZ	CRNOGORSKA	Ukupno	Učešće
1	iz budžeta jedinice lokalne samouprave	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00		500.00		500.00	5,000.00	5%
2	iz sopstvenih sredstva	8,471.00	10,000.00			8,730.00			17,150.00				3,766.50	48,117.50	49%
3	od uzetih kredita													0.00	0%
	od priloga pravnog lica		350.00			300.00	400.00			6,500.00				7,550.00	8%
4	od priloga fizičkih lica	14,980.00	5,875.00	300.00	3,500.00		3,350.00	6,000.00		2,000.00	1,898.00		400.00	38,303.00	39%
	Ukupno:	23,951.00	16,725.00	800.00	4,000.00	9,530.00	4,250.00	6,500.00	17,650.00	8,500.00	2,398.00	0.00	4,666.50	98,970.50	100%

Tabela II. Ukupno prikupljena sredstava za izbornu kampanju

Politički subjekti	DPS	DEMOKRATE	DF	NOVSKA LISTA	SNP	IZBOR	SD	SDP-URA	GRAĐANSKA LISTA	DEMOS	BOKELJSKI DEM. SAVEZ	CRNOGORSKA	UKUPNO
Broj osvojenih mandata	12	9	4	3	2	1	1	1	1	0	0	0	34
Troškovi izborne kampanje	23,880.00	44,697.91	18,038.62	5,965.78	10,485.00	25,131.01	7,160.85	18,355.69	8,037.26	6,712.00	0.00	4,266.56	172,730.68
Cijena osvojenog mandata	1,990.00	4,966.43	4,509.66	1,988.59	5,242.50	25,131.01	7,160.85	18,355.69	8,037.26				5,080.31

Tabela III. Cijena osvojenog mandata po političkom subjektu

¹⁶ političkom subjektu Građanska lista sredstva još uvijek nijesu isplaćena.

R.b	Troškovi izborne kampanje	Predizborni skupovi	Reklamni spotovi i materijal	Oglašavanje i publikacije	Medijsko predstavljanje	Istraživanja javnog mnjenja	Angažovanje opunomoćenih predstavnika	Režijski troškovi i troškovi opšte administracije	Prevoza	Ostali troškovi	Ukupno	Učešće
1	DPS	3,954.00	12,716.00	1,904.00	2,178.00		2,550.00	42.00		536.00	23,880.00	14%
2	DEMOKRATE	500.00	14,775.78	6,592.19	14,445.64			7,514.40	591.54	278.36	44,697.91	26%
3	DF	450.00	9,017.82	600.59	6,307.00		940.00		100.00	623.21	18,038.62	10%
4	NOVSKA LISTA	250.00	1,172.15	531.93	2,891.70		1,120.00				5,965.78	3%
5	SNP	630.80	1,525.10	4,941.49	1,531.77		1,719.55			136.29	10,485.00	6%
6	IZBOR	4,394.00	13,068.23	773.50	3,522.40			3,372.88			25,131.01	15%
7	SD	1,547.00	982.94	3,525.23	946.05				150.00	9.63	7,160.85	4%
8	SDP-URA	250.00	9,938.46	482.48	4,990.86		840.00		200.00	1,653.89	18,355.69	11%
9	GRADANSKA LISTA		1,584.25		6,453.01						8,037.26	5%
10	DEMOS		5,140.80	571.20	1,000.00						6,712.00	4%
11	BOKELJSKI DEM. SAVEZ										0.00	0%
12	CRNOGORSKA		333.2	2017.05			1,850.00	46.54		19.77	4,266.56	2%
	Ukupno:	11,975.80	70,254.73	21,939.66	44,266.43	0.00	9,019.55	10,975.82	1,041.54	3,257.15	172,730.68	100%

Tabela IV. Utrošena sredstava za izbornu kampanju u skladu sa dostavljenim Izvještajima

Političke partije	Predizborni skupovi	Reklamni spotovi	Reklamni materijal	Internet oglašavanje	Baneri / saopštenja	Štampani mediji	TV	Radio	Bilbordi	Medijsko oglašavanje	Opunomoćeni predstavnici	Tr. prevoza	Ostali tr.	Režijski tr.
DPS	3954.00	1273.00	4421.61	536.00	1909.95	1904.00	3689.00	267.75	3331.96	0.00	2550.00	0.00	0.00	42.00
DEMOKRATE	500.00	3600.00	6546.68	1245.06	1233.14	5347.13	12974.50	238.00	4629.10	0.00	0.00	591.54	278.36	7514.40
DF	450.00	0.00	3370.08	0.00	583.10	0.00	6307.00	17.49	5647.74	0.00	940.00	100.00	623.21	0.00
NOVSKA LISTA	250.00	0.00	654.50	0.00	686.63	0.00	2737.00	517.65	0.00	0.00	1120.00	0.00	0.00	0.00
SNP	630.80	83.30	1735.10	0.00	1268.54	2385.21	1249.50	179.93	1096.78	0.00	1719.55	0.00	136.29	0.00
IZBOR	4394.00	0.00	8413.78	0.00	493.85	0.00	4807.60	124.95	3523.95	0.00	0.00	0.00	0.00	3372.88
SD	1547.00	0.00	982.94	0.00	1832.60	0.00	0.00	0.00	2638.68	0.00	0.00	150.00	9.63	0.00
SDP-URA	250.00	0.00	7115.46	482.48	1225.70	433.16	4522.00		1633.00	0.00	840.00	200.00	1653.89	0.00
GRADANSKA LISTA	0.00	0.00	1584.25	0.00	2099.56	0.00	2975.00	1378.45	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
DEMOS	0.00	0.00	3950.80	98.00	571.20	0.00	1190.00	0.00	0.00	1000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
BOKELJSKI DEM. SAVEZ														
CRNOGORSKA	0.00	0.00	333.20	0.00	2,017.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,850.00	0.00	19.77	46.54
UKUPNO	11,975.80	4,956.30	39,108.40	2,361.54	13,921.32	10,069.50	40,451.60	2,724.22	22,501.21	1,000.00	9,019.55	1,041.54	2,721.15	10,975.82

Tabela V. Detaljna analiza utrošenih sredstava za izbornu kampanju

ANEX 2

Na zvaničnoj internet stranici Agencije objavljeno je 51 odluka o zapošljavanju sa pratećom dokumentacijom, izvršena je kontrola svih odluka od čega je:

- 33 ugovora/rešenja na određeno, i
- 18 ugovora na neodređeno vrijeme.

Zapošljavanje u toku kampanje izvršilo se u sledeći institucijama:

1. Školske i predškolske ustanove: 15 zapošljavanja (sa 11 izvršilaca)

1. JU OŠ "Dašo Pavičić" Herceg Novi, 7 zapošljavanja sa 5 lica;
2. JPU "Naša Radost" Herceg Novi, 6 zapošljavanja sa 4 lica;
3. JU Srednja mješovita škola "Ivan Goran Kovačić" Herceg Novi, 2 zapošljavanja;

2. Druge ustanove: 36 zapošljavanja

1. Opština Herceg Novi, 12 zapošljavanja;
2. Vodovod i kanalizacija Herceg Novi, 11 zapošljavanja;
3. Turistička organizacija Herceg Novi, 5 zapošljavanja;
4. JZU "Dom zdravlja" Herceg Novi, 2 zapošljavanja;
5. Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, 2 zapošljavanja;
6. DOO "Agencija za gazdovanje gradskom lukom" Herceg Novi, 1 zapošljavanje;
7. DOO "Čistoća" Herceg Novi, 1 zapošljavanje;
8. Osnovni sud u Herceg Novom, 1 zapošljavanje;